UUTISET

Työkaveria ja perheenjäsentä on huomattavasti helpompi kiittää kuin satunnaisesti kohdattua ihmistä. **TAITEILIJA MEIJU NISKALA**

Van Rompuyn budjettiesitys leikkaisi rajusti maatalouden tukia

Suomalaisviljelijät ovat vaarassa menettää jopa sadan miljoonan euron vuotuiset tuet. EU:n tulevista rahoituskehyksistä yritetään sopia huippukokouksessa ensi viikolla.

BRYSSEL (MT)
Eurooppa-neuvoston puheenjohtajan **Herman Van Rompuyn** tuore esitys EU:n rahoituskehyksistä vuosille 2014–2020 leikkaisi unionin maatalousbudjettia seitsemän vuoden aikana yhteensä lähes 65 miljardilla eurolla nykytasoon verrattuna.

Komission alkuperäinen esitys olisi pudottanut maatalousrahoja reaalisesti noin 40 miljardia. Sen päälle esitetään nyt vielä vajaan 25 miljardin lisäleikkausta.

Säästöstä 16 miljardia kohdistuisi EU:n kokonaan maksamaan tilatukeen ja reilut kahdeksan miljardia maaseudun kehittämisrahoihin, eli muun muassa lfa- ja ympäristötukeen.

Suomalaisten viljelijöiden tukia esitys pudottaisi MTK:n arvion mukaan noin sadalla miljoonalla eurolla vuodessa.

Lisäkirjekuoresta ratkaisu?

”Suomen kannalta pahinta on säästöjen kohdistuminen näin vahvasti maaseudun kehittämisvaroihin. Pitää muistaa, että pohjalla ovat jo kymmenien miljoonien kansalliset leikkauspäätökset. Sata miljoonaa tulisi vielä niiden päälle”, MTK:n Brysselin toimiston johtaja **Simo Tiainen** muistuttaa.

Hän vaatii pääministeri **Jyrki Kataista** (kok.) puolustamaan maaseuturahoja tiukasti ensi viikon huippukokouksessa.

”Näin suurta leikkausta ei missään tapauksessa pidä mennä hyväksymään.”

Yksi ratkaisu voisi Tiaisen mielestä olla niin sanottu lisäkirjekuori, jolla Suomi saisi hyvitystä maaseudun kehittämisrahoitukseen.

Myös EU-komissio on tyrmännyt Van Rompuyn esityksen.

Maatalouskomissaari **Dacian Çiolosin** mukaan leikkauksista kärsisivät eniten ne viljelijät, jotka jo nyt saavat vähiten tukea.

”Ehdotus veisi EU:n maatalousbudjetin 30 vuotta ajassa taaksepäin. Kaikki ympäristöasioihin ja tasapuolisuuteen liittyvät tavoitteet vaarantuisivat”, komissaari kirjoittaa Twitter-viestissään.

Maksajat ja saajat vastakkain

EU-presidentti Van Rompuy yrittää esityksellään vääntää kompromissia eripuraisten jäsenmaiden välille. Nettomaksajamaat, joihin myös Suomi kuuluu, haluavat leikata EU-budjettia, kun taas nettosaajat ja Euroopan parlamentti puolustavat unionin rahoja.

Komission esitys seitsemän vuoden budjetiksi on yhteensä 1 033 miljardia euroa. Van Rompuy leikkaisi siitä noin sata miljardia.

Nettomaksajille se ei kuitenkaan riitä. Esimerkiksi Suomi vaatii 130 miljardin pudotusta. Vielä tiukempaa linjaa ajavat Ruotsi, Hollanti ja Britannia, joiden leikkaushaarukka on 150 ja 250 miljardin välillä.

Ratkaisu EU:n tulevista rahoista pitäisi syntyä ensi viikon torstaina ja perjantaina, kun valtionpäämiehet kokoontuvat ylimääräiseen huippukokoukseen Brysseliin.

Sopu kaukana myös 2013 budjetista

Tulevien rahoituskehysten lisäksi EU:ssa väännetään peistä myös ensi vuoden budjetista.

Jäsenmaat yrittävät painaa maksujaan alaspäin. EU-komisio ja parlamentti taas painottavat, että kyse on sitoumuksista jotka jäsenmaat ovat jo kertaalleen hyväksyneet edellisistä rahoituskehyksistä päätettäessä.

Parlamentin ja jäsenmaiden väliset neuvottelut päättyivät tuloksettomina tiistaina. Nyt komissiolta odotetaan uutta esitystä, joka kelpaisi molemmille osapuolille. Jos sopua ei vuoden loppuun mennessä synny, jatkuu EU:n rahankäyttö tämänvuotisella tasolla.

Maatalouden suorat tuet maksettaisiin silloin entiseen tapaan, mutta ohjelmaperusteisten tukien, kuten ympäristö-, lfa- ja aluetukien maksu voisi vaarantua.

NIKLAS HOLMBERG

POLITIIKASTA LYHYESTI

Keskusta haluaa lain reilusta kaupasta

Keskustan puoluesihteeri **Timo Laaninen** haluaa Suomeen reilun kaupan lakia. Viljelijät saavat vähiten ruuan hinnasta elintarvikeketjussa, vaikka heidän työmääränsä on suurin.

MTK:n keskiviikkona useilla paikkakunnilla järjestämä tempaus kotimaisen ruuan myymiseksi tuottajahintaan on Laanisen mukaan vakava viesti maataloutemme tulevaisuudesta.

Demarit luottavat vanhuspalvelulakiin

SDP:n sosiaali- ja terveysvaliokunnan kansanedustajat asettavat arvokkaan vanhenemisen tavoitteeksi. Sen takaa heistä vanhuspalvelulaki.

Nyt säädetään ensimmäistä kertaa Suomen historiassa vanhuspalveluista laki, joka turvaa vanhusten oikeudet hyvään hoitoon ja arvokkaaseen kohteluun, demariedustajat toteavat.

Kiina jatkaa miesvaltaa

Kiinan presidentiksi nousee ensi keväänä **Xi Jinping** ja pääministeriksi **Li Keqiang**. Nimet varmistuivat, kun johtajat esiteltiin torstaina Pekingissä.

Torstaina Xistä tuli maata johtavan kommunistisen puolueen puheenjohtaja.

Kameroiden eteen marssitettiin muutkin Kiinan johtajat. Poliittisen ytimen muodostaa politbyroon pysyväiskomitea, johon nimettiin seitsemän jäsentä. He kaikki ovat miehiä.

Porkkanarahat säilyvät kuntauudistuksessa

Mitä useampi kunta liittyy ja mitä suurempi siitä tulee, sitä suurempi on valtion maksama kuntien yhdistysavustus. Avustusten määrät ovat samaa tasoa, kuin ensi vuoden alussa kuntaliitoksen tekevillä.

Jos kaksi kuntaa muodostaa yhden alle 20 000 asukkaan kunnan, on avustus pienimmillään. Silloin se on kaksi miljoonaa euroa. Suurin avustus on kymmenen miljoonaa euroa. Se vaatii yli kuuden kunnan liitoksen ja yli 80 000 asukasta, kertoo valtiovarainministeriö.

Kuntaministeri **Henna Virkkusen** (kok.) mukaan rahaa ei enää vain heitetä kuntiin, vaan se on käytettävä talouden vahvistamiseen ja palvelujen parantamiseen.

Lisäporkkanana Virkkunen lupaa, että valtio korvaa vuoteen 2019 saakka, jos valtionosuudet liitoksen vuoksi vähenevät.

Avustusten ja valtionosuuksien korvaamisen ehtona on, että kuntaliitoksesta päätetään huhtikuun alkuun 2014 mennessä.

Virkkunen esitteli hallituksen luonnoksen kuntarakennelaiksi eilen. Seuraavaksi kunnilla on aikaa kertoa mielipiteensä 7.3. saakka.

Ei pakko liittyä, mutta pakko selvittää

Laki ei edelleenkään pakota kuntia yhdistymään. Virkkunen puhui pakosta ainoastaan siinä tapauksessa, että kunnan talous on niin huonossa jamassa, ettei se pysty järjestämään palveluja.

Mutta selvitysmies marssii kuntiin, jos yksikin hallituksen asettama kriteeri täyttyy.

KARI SALONEN

Peruspalveluministeri Maria Guzenina-Richardsonin (sd.) mukaan kunnat järjestävät ja tuottavat palvelut jatkossakin.

MARKKU VUORIKARI

Kuntaministeri Henna Virkkunen (kok.) vakuuttaa, että kuntaliitoksia haetaan neuvottelujen, ei pakon, avulla.

Kolme kriteeriä ovat: kunnassa ei ole yhteensä 20 000:ta asukasta, kunta ei ole työpaikkojen suhteen omavarainen ja kunnan talous on kuralla.

Alueesta, jonka kuntien yhteen liittämistä selvitetään, voi erityisin perustein poiketa. Esimerkiksi harva asutus ja kielivähemmistöjen aseman turvaaminen voivat olla perusteita.

Riittävän hyvin järjestetyt palvelut voivat olla myös poikkeamisen peruste, paitsi jos se estää alueen toiminnallisen kokonaisuuden syntymisen.

Virkkunen ei kertonut, miten montaa kuntaliitosta hallitus tavoittelee.

”Kunnat saavat keväällä lisätietoa valtionosuusjärjestelmän ja soten muutoksista, joten ensi kesänä voidaan arvioida, miten uudistus on lähtenyt liikkeelle.”

Ensin kuntarakenne, sitten sote

Peruspalveluministeri **Maria Guzenina-Richardson** (sd.) täsmensi samaan syssyyn sosiaali- ja terveydenhuollon (sote) uudistusta. Siinäkin on linjattu, että kunnan väestöpohjan tulee olla vähintään 20 000 asukasta.

”Sekään ei riitä perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon yhdistämiseen. Jos kunnan koko jää tähän, yhdistetään ne palvelut yhteistyössä toisen kunnan kanssa.”

Siitä, millaisella rakenteella erikoissairaanhoitoa ja muita vaativia palveluja järjestetään, päätetään kun kuntarakenteesta tiedetään enemmän.

”Mennään kuntarakenne edellä. Se on pohja, jonka päälle sotea rakennetaan.”

AIMO VAINIO

PÄIVÄN KYSYMYS

Mikä on mitalipäivä?

Tänään perjantaina vietetään yhteisöllistä mitalipäivää.

Mikä on mitalipäivä, tapahtuman kehittäjä, taiteilija Meiju Niskala?

Mitalipäivä on yhteisöllinen teos, joka kannustaa ihmisiä kiittämään sellaisia arkeen vaikuttavia henkilöitä, jotka eivät välttämättä ole tuttuja, mutta kuitenkin ovat läsnä meidän arjessamme. Se voi olla esimerkiksi ihminen, jonka kohtaat vaikka virastossa, ja hän suhtautuu sinuun hyvin lämmöllä ja henkilökohtaisesti.

Mitalilla alleviivataan hyvää esiin ja se tarjoaa mahdollisuuden kohtaamiseen, jota arkielämä ei välttämättä muuten tuo esiin.

Koska idea mitalipäivään syntyi?

Vuonna 2008, kun löysin mitaleita kirpputoripöydältä sveitsiläisessä pikkukylässä. Ensimmäisen annoin junassa konduktöörille, joka kutsui itseään kesäpoika-Taunoksi. Hän oli ehdottomasti hyvä esimerkki ihmisestä, joka antoi vähän enemmän kuin olisi ollut pakko.

Kuinka paljon mitaleita jaetaan tänään?

Tänä vuonna jaossa on 1 700 mitalia. Viime vuonna, kun tapahtuma alkoi virallisesti, jaettiin 700 mitalia. Tänä vuonna kuudessa kaupungissa on jakopisteitä, joista voi hakea mitalin. Mitalin voi askarrella myös itse.

Kuinka pitkään mitalipäivää jatketaan?

Niin kauan kuin siihen on tarvetta. Tällä hetkellä näyttää siltä, että tarvetta on hirvittävästi. Työkaveria ja perheenjäsentä on huomattavasti helpompi kiittää kuin satunnaisesti kohdattua ihmistä.

Yksi osa teosta on, että ihmiset kirjoittavat Facebookiin, kenelle antoivat mitalin ja miksi, koska sillä tavalla hyvät tarinat leviävät.

MAIKKI KULMALA

Kuusi Finlandia-ehdokasta

Finlandia-palkintoa tavoittelee tänä vuonna kuusi teosta.

Ehdolla ovat **Riikka Ala-Harjan** Maihinnousu, **Pirjo Hassisen** Popula, **Heidi Könkään** Dora, Dora, **Ulla-Lena Lundbergin** Is/Jää, **Aki Ollikaisen** Nälkävuosi ja **Juha Seppälän** Mr. Smith.

Presidentti **Tarja Halonen** päättää, kuka saa 4. joulukuuta jaettavan 30 000 euron suuruisen palkinnon.

MT

SHOKKI TARJOUS
viikonloppuun K-ruokakaupasta!

Parhaat tarjouksemme Pe–To

HK
VILJAPORSAAN FILEEPIHVI
240 g maustamaton ja marinoitu, 2 rs/talous
1,99 rs
8,29/kg, ilman korttia **3,49/rs** (14,54/kg)
ETUSI PE–SU voimassa 18.11. saakka
K-PLUSSA –42 %
Etu K-Plussa-kortilla

RUOKAA OMASTA MAASTA

Arla
NATURA KERMAJUUSTO 17 %
1 kg, ei pidempään kypsytetty 900 g, 2 kpl/talous
4,99 kpl
4,99/kg, ilman korttia **5,95/kpl** (5,95/kg)
K-PLUSSA –16 %
Etu K-Plussa-kortilla

Snellman
OHUEN OHUT KEITTOKINKKU, YLIKYPSÄKINKKU JA KALKKUNAFILEE
270–300 g
2,69 pkt
8,97–9,96/kg, ilman korttia **3,49–3,69/pkt** (12,17–12,93/kg)
K-PLUSSA –22–27 %
Etu K-Plussa-kortilla

Oululainen
REISSUMIES JA REISSUMIES 100 % TÄYSJYVÄ 235–280 g
0,65 ps
2,32–2,77/kg, ilman korttia **0,75/ps** (2,68–3,19/kg)
K-PLUSSA –13 %
Etu K-Plussa-kortilla

Coca-Cola
VIRVOITUSJUOMAT
1,5 l, 3 erää/talous
2,99 2-pack (sis. pantit 0,80)
0,73/l, ilman korttia **3,79/2-pack** sis. pantit 0,80 (1,00/l)
K-PLUSSA –26 %
Etu K-Plussa-kortilla

PÍRKKA
PERSIMON Espanja
1,69 kg

TARJOUSTAKUU K-PLUSSA-TARJOUKSISSA AINA VÄHINTÄÄN –10 %
LISÄKSI K-PLUSSA-PISTEILLÄ ETUSI JOPA –5 %
Tarjoukset voimassa torstaihin 22.11. saakka, ellei toisin mainita.

K-KAUPPIAS SINUA VARTEN.
K CITYMARKET K SUPERMARKET K MARKET K EXTRA